

ALIMENTY DLA WSPÓŁMAŁŻONKA PO ROZWODZIE / SEPARACJI

Zasady ogólne

Zasady obowiązują zarówno w przypadku rozwodu jak i separacji sądowej

Jeśli separacja czy rozwód orzeczona byłaby z wyłącznej winy małżonka, drugi z małżonków może oczekiwać alimentów jeśli rozwód czy separacja tylko pogorszy sytuację tego małżonka

Jeśli zaś żadne z małżonków nie zostanie obciążone przez sąd wyłączną winą, alimenty mogą się należeć jeśli któryś z małżonków znajdzie się w niedostatku

Szczegółowe zasady

Zasada	Małżonek rozwiedziony / pozostają w separacji sądowej i ubiegający się o alimenty znalazł się w niedostatku	Rozwód / separacja spowodował istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego rozkładu pożycia ¹	Uwagi
Zastosowanie przy rozwodach / orzeczeniu separacji	W przypadku gdy Sąd orzeknie o rozwodzie / separacji: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bez orzekania o winie ➤ gdy wina nie jest wyłączna ➤ z wyłącznej winy jednego z małżonków 	W przypadku gdy Sąd orzeknie o rozwodzie / separacji z wyłącznej winy jednego z małżonków	Orzekając o winie za rozkład pożycia Sąd nie orzeka mniejszej i większej winy. Jeśli Sąd uzna, iż każdy z małżonków w jakimś stopniu przyczynił się do rozpadu małżeństwa, wówczas orzeka winę obojga małżonków.
Osoby uprawnione do wystąpienia o alimenty	Każdy z rozwiedzionych małżonków za wyjątkiem małżonka ponoszącego wyłączną winę za rozkład pożycia	tylko małżonek rozwiedziony nie ponoszący winy za rozkład pożycia	/
Zakres alimentów	Zależne od usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej oraz od możliwości zarobkowych oraz majątkowych zobowiązanego do ich opłacenia	Zależne od usprawiedliwionych potrzeb małżonka rozwiedzonego ubiegającego się o alimenty ²	Orzecznictwo i doktryna przyjmują, że Bez względu na to, czy mamy do czynienia ze zwykłym, czy poszerzonym obowiązkiem alimentacyjnym, obowiązek ten nie może wykraczać poza możliwości zarobkowe i majątkowe osób zobowiązanych
Kiedy można wystąpić o alimenty	w trakcie postępowania rozwodowego i w sprawie o orzeczenie separacji, jak również po orzeczeniu rozwodu lub separacji, z zastrzeżeniem ograniczenia dot. maksymalnego okresu (patrz wiersz poniżej)	w trakcie postępowania rozwodowego i sprawie o orzeczenie separacji jak również po orzeczeniu rozwodu lub separacji	/
Długość trwania obowiązku alimentacyjnego	Obowiązek wygasa: <ul style="list-style-type: none"> ➤ W razie zawarcia nowego małżeństwa przez osobę uprawnioną do alimentów ➤ w ciągu 5 lat od rozwodu (przedłużenie obowiązku alimentacyjnego jest możliwe tylko z uwagi na wyjątkowe okoliczności) 	Obowiązek wygasa w razie zawarcia nowego małżeństwa przez osobę uprawnioną do alimentów.	Ograniczenia czasowe odnośnie orzeczonych alimentów nie obowiązują w przypadku alimentów orzeczonych w sprawie o separację. Możliwe jest obniżenie alimentów, a nawet orzeczenie ustania obowiązku alimentacyjnego, w razie tzw. „zmiany stosunków” (np. gdy drugi małżonek nie znajduje się dłużej w niedostatku).

¹ NIE OZNACZA to, że małżonek niewinny musi znajdować się w niedostatku, jednak obiektywnie porównanie jego stanu majątkowego jaki istniałby, gdyby małżeństwo funkcjonowało w dalszym ciągu, a jego obecną sytuację powinno prowadzić do wniosku, iż sytuacja tego małżonka pogorszyła się wskutek orzeczenia rozwodu.

² W orzecznictwie przyjmuje się, że tzw. rozszerzony obowiązek alimentacyjny nie daje małżonkowi niewinnemu prawa do równej stopy życiowej z małżonkiem zobowiązanym, nie mniej obowiązek alimentacyjny nie ogranicza się do zapewnienia środków na podstawowe potrzeby życiowe tak aby małżonek ubiegający się o alimenty nie znajdował się w niedostatku.

Przydatne przepisy – wyciąg

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY
TJ. Z DNIA 6 LISTOPADA 2015 R. (Dz.U. z 2015 R. POZ. 2082 Z PÓŹN. ZM.)

art. 60.

§ 1. Małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczenia środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego.

§ 2. Jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

§ 3. Obowiązek dostarczenia środków utrzymania małżonkowi rozwiedzionemu wygasa w razie zawarcia przez tego małżonka nowego małżeństwa. Jednakże gdy zobowiązanym jest małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za winnego rozkładu pożycia, obowiązek ten wygasa także z upływem pięciu lat od orzeczenia rozwodu, chyba że ze względu na wyjątkowe okoliczności sąd, na żądanie uprawnionego, przedłuży wymieniony termin pięcioletni.

Art. 61.

Z zastrzeżeniem przepisu artykułu poprzedzającego do obowiązku dostarczenia środków utrzymania przez jednego z małżonków rozwiedzionych drugiemu stosuje się odpowiednio przepisy o obowiązku alimentacyjnym między krewnymi.

Art. 61(4)

§ 4. Do obowiązku dostarczenia środków utrzymania przez jednego z małżonków pozostających w separacji drugiemu stosuje się odpowiednio przepisy art. 60, z wyjątkiem § 3.

Art. 138

W razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Własność intelektualna i zastrzeżenia prawne

Zakres wskazanych w materiale problemów stanowi subiektywny wybór autorów i nie stanowi materiału wyczerpującego na dany temat.

Wszelkie materiały i informacje przedstawione w tym serwisie są przedmiotem ochrony prawa autorskiego i innych praw własności przemysłowej i intelektualnej.

W materiale wykorzystano utwory graficzne oraz zdjęcia pozyskane legalnie i użyto ich zgodnie z zasadami Creative Commons Public Domain CC0.

W materiale wykorzystano pomysł i teksty współautorstwa radcy prawnego Kamili Bukowskiej i radcy prawnego Kingi Klonowskiej, na co poszczególni autorzy udzielili zgody przenosząc w tym zakresie prawa autorskie, jednak korzystanie z tych materiałów wymaga zgody uprawnionych, poza wyjątkami określonymi w obowiązujących przepisach np. dozwolony użytek w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity: Dz. U. 2006 r. Nr 90 poz. 631 ze zmianami).

Informacje udostępnione w niniejszym opracowaniu mają charakter informacyjny i nie stanowią porady ani opinii prawnej i nie mogą być użyte dla ustalenia stanu prawnego w konkretnej sprawie. Choć zostały one przygotowane przy dołożeniu wszelkiej wymaganej staranności, jednak nie ponosimy odpowiedzialności wynikających z zastosowania się do informacji zawartych w materiale jak i za możliwe braki lub błędy czy też za efekty działań podjętych w oparciu o te informacje czy jakiegokolwiek ewentualne szkody.

Materiały ponadto mogą nie odpowiadać oficjalnie przyjętym tekstom, a za autentyczne uznawane są jedynie teksty opublikowane we właściwych dziennikach urzędowych.

***

Opracowanie uwzględnia stan prawny aktualny na dzień 27 maja 2016 r.

